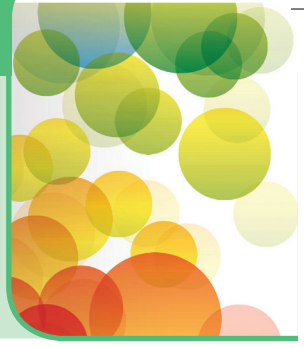


KAS İSKELET SİSTEMİ HASTALIKLARINDA HİRUDOTERAPİ

Hüseyin AYHAN



7.A SÜLÜK BİYOLOJİSİ ve FİZYOLOJİSİ

GİRİŞ

Hirudoterapi, tıbbi sülükler kullanılarak yüzyıllar boyunca hastalıkları tedavi etmek amacıyla uygulanan bir tedavi şeklidir. Sülükler uzun yıllar boyunca terapötik olarak kullanılmıştır, ancak farmakoterapi ilerledikçe kullanımı azalmıştır. ABD ilaç ve gıda dairesi (Food and Drug Authority of USA-FDA) onayı ile sülük tedavisi son yıllarda tekrar popüler hale gelmiştir. Günümüzde tıbbi sülüklerin çeşitli türleri üzerine bilimsel çalışmalar yapılmakta ve bu çalışmalardan modern tıp da kullanılan ilaçlar üretilmektedir. Sülüklerin kan emmeleri esnasında ısırdığı dokuya verdiği salgısında biyolojik ve farmakolojik açıdan çok sayıda etkili biyoaktif maddeler tespit edilmiştir. Böylece konvansiyonel tedaviye ek olarak hirudoterapinin önemi her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır.

TARİHÇE

Sülük tedavisine ilk olarak M.Ö. 15. yy'da Babil yazılı kalıntılarında rastlanılmaktadır. M.Ö. 1300'lü yıllarda Hindistan'da Sanskritçe yazıtlarında sülük tedavisinden bahsedilmektedir. Hint mitolojisine göre Dhavantari bir elinde bitki özütü diğer elinde sülük tutmuştur (Şekil:1). Hint tıbbında hekim olan Sushruta Samhita adlı eserde sülük tedavisi ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

KAYNAKLAR

1. <http://www.afmc.nic.in/Departments/AboutAFMC/crest.html>
2. (<https://www.britannica.com/biography/Francois-Joseph-Victor-Broussais>)
3. Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Resmi Gazete. 2014; 29158. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141027□3.htm>, Erişim tarihi: 07.03.2018.
4. Davies RW. Annelida, Leeches, Polychaetes and Acanthobdellids. Ecology and Classification of NortAmericanFreshwaterInvertebrate. pp. 437-479. Canada.1991.
5. Sağlam N, Saunders R, Lang SA, Shain DH. A newspecies of Hirudo (Annelida: Hirudinidae): historicalbiogeography of Eurasianmedicinal Leeches. BMC Zoology 2016;1:5.
6. Ayhan H, Mollahaliloğlu S. Tıbbi Sülük Tedavisi: Hirudoterapi Ankara Med J, 2018;(1):141-8.
7. Kutschera U, Elliott JM. TheEuropeanmedicinalleech Hirudo medicinalis L.: Morphology and occurrence of an endangeredspecies. Zoosyst. Evol. 91 (2) 2014, 271–280
8. Darlyne A. Murawski, NationalGeographic, 2012.
9. https://biocyclopedia.com/index/general_zoology/class_hirudinea_leeches.php)
10. Carus P. TheSoul of Man: An Investigation of theFacts of Physiological and Experimental Psychology. 1905. <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Human-leech-nervous-system-comparison.png>
11. Sağlam N. Sülük Biyolojisi ve Yetiştirme Teknikleri, Ticari Balık Türlerinin Biyolojisi ve Yetiştirme Teknikleri Hizmetiçi Eğitim Semineri, 1-5 Mayıs. Ankara: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Gn. Md. Su Ürünleri Daire Başkanlığı; 2000:51-6.
12. Michalsen A, Roth M, Dobos G. Medicinal LeechTherapy. 1st ed. Stuttgart-New York: GeorgThiemeVerlag; 2007.